

OBSAH

ÚVOD	5
----------------	---

Část první

VIDĚNÍ PŘI HLEDĚNÍ OBĚMA OČIMA ZA STAVU NORMÁLNÍHO A PŘI KONKOMITUJÍCÍM ŠILHÁNÍ

KAPITOLA I.

<i>Různé způsoby vidění při hledění oběma očima . . . . .</i>	9
Monokulární vidění	10
Současné a binokulární vidění, jejich podobnost a rozdíl mezi nimi.	11
Fysiologická úloha tří způsobů vidění (současného, alternujícího a binokulárního)	17
Fysiologie binokulárního a stereoskopického vidění	21

KAPITOLA II.

<i>Různé formy rovnováhy při binokulárním vidění . . . . .</i>	32
Vedoucí oko	33
Pathologie binokulárního vidění	36

KAPITOLA III.

<i>Konkomitující šilhání . . . . .</i>	41
Hlavní teorie šilhání	41
Vymezení pojmu „strabismus“	44
Příčiny strabismu.	45
Vznik a vlastnosti trvalého šilhání	48
Příčiny vzniku různých druhů strabismu.	54

Část druhá

ORTHOPTICKÉ LÉČENÍ KONKOMITUJÍCÍHO STRABISMU. HETEROFORIE

KAPITOLA IV.

<i>Základy orthoptického léčení „Volní úsilí“ . . . . .</i>	63
„Volní úsilí“	65

KAPITOLA V.

<i>Přístroje a jejich použití</i>	71
Separátor zrakových polí	71
Přístroj pro vyšetřování binokulárního vidění	73
Diploskop	76
Stereoskopy	90
Mřížka pro upevnění binokulárního vidění	95
Amblyoskop	96

KAPITOLA VI.

<i>Vyšetření nemocného</i>	99
Postup běžného vyšetření nemocného a záznamy výsledků	99
Anamnesa	100
Pohyblivost očních bulbů	102
Fixace světla	103
Určení zrakové ostrosti s korekcí a bez korekce	104
Typ strabismu a úhel strabismu	105
Akomodace	108
Zkouška kvality binokulárního vidění (kvality fuse)	110
Reserva fuse	112
Binokulární nestálost	120

KAPITOLA VII.

<i>Výběr nemocných pro orthoptické léčení</i>	123
Případy vhodné, pochybné a nevhodné pro orthoptický výcvik	124
Obrny	125
Torticollis	126
Exces divergence	128
Disociace vertikální úchyly	129
Velké úhly šilhání	130
Faktory, ztěžující léčení strabismu	131
Nepřavá projekce neboli nesprávná orientace	132
Anomální korespondence sítnic	132
Léčení strabismu v příliš raném věku	133
Léčení strabismu a heteroforie v příliš pozdním věku	134

KAPITOLA VIII.

<i>Předběžná opatření pro obnovu binokulárního vidění při léčení strabismu</i>	135
Atropinisace	137
Skiaskopie	138
Předpis brýlí	140
Vliv brýlí na úhel strabismu	142
Binokulární vidění a výběr brýlí	143
Neutralisace a amblyopia ex anopsia	146

KAPITOLA IX.

<i>Léčení konkomitujícího šilhání</i>	159
Zařízení pracovny	160
Nácvik „volního úsilí“	161

Postup léčení	162
Odstranění nesprávné fixace	163
Obnova současného vidění a fuse	164
Cvičení fuse a šířka fuse	167
Rozvoj stereoskopického vidění	171
Upevnění binokulárních funkcí	174
Přerušování léčení a další péče o nemocného	176
Komplikace po léčení	177
Léčení strabismu u dětí do 7 let	178

KAPITOLA X.

<i>Heteroforie (latentní strabismus)</i>	182
Vymezení pojmu a základní příznaky heteroforie	182
Zjišťování a měření heteroforie	185
Výběr druhů heteroforie, vhodných pro orthoptické cvičení	192
Podstata orthoptického léčení heteroforie	195
Orthoptické léčení horizontální heteroforie do dálky i do blízka	199
Léčení esoforie	200
Léčení exoforie	205
Orthoptické léčení hyperforie, cykloforie a nedostatku konvergence	209
Cvičení paralelních pohybů	213

KAPITOLA XI.

<i>Použití hranolů a čoček v orthoptickém léčení</i>	214
Hranoly	214
Čočky	216
Použití hranolů a čoček jako pomocných prostředků při orthoptickém léčení	218
Všeobecná pravidla pro předpis hranolů	223

LITERATURA	225
----------------------	-----

REJSTŘÍK	227
--------------------	-----

Ed. 54532

L. I. Sergijevskij

KONKOMITUJÍCÍ STRABISMUS A HETEROFORIE

Z ruštiny přeložili: Emanuel Jarka a MUDr V. Dostál

Obálka: Boris Hanč

Vydalo Státní zdravotnické nakladatelství, n. p., v Praze

Odpovědný redaktor: Libuše Táborová — Odborně přehlédla: MUDr Gabriela Divišová

Technický redaktor: Jiří Vlašánek — Korekturu provedla: L. Táborová

K sazbě 11. 11. 1953 — K tisku: 5. 2. 1954 — Vyšlo v únoru 1954

Vydání I. (české) — Náklad: 1200 výt. — Stran 232 — vyobrazení: 32

PAP: 7,25 — VA: 16,30 — AA: 15,08

Vytiskly a knihařsky zpracovaly: Středočeské tiskárny, základní závod, Praha II,

Hálkova 2, ze sazby písma Brno Z, na papíru 5020 61/86 70 g

301 08 — 13 — — 270 — 4%

Cena kart. výtisku Kčs 21,— 1. X. 1953